

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПРОМИСЛОВОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ ТА КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ
КАФЕДРА АПТЕЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ЛІКІВ

MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY
DEPARTMENT OF INDUSTRIAL TECHNOLOGY OF MEDICINES AND COSMETICS
DEPARTMENT OF DRUG TECHNOLOGY

Матеріали
V міжнародної науково-практичної конференції
Proceedings of the V International Scientific and Practical Conference

ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ
У ГАЛУЗІ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

FUNDAMENTAL AND APPLIED RESEARCH IN THE
FIELD OF PHARMACEUTICAL TECHNOLOGY

23 жовтня 2025 р.
October 23, 2025
Харків, Україна
Kharkiv, Ukraine

РОЗРОБЛЕННЯ СКЛАДУ БАГАТОКОМПОНЕНТНОГО СИРОПУ СЕДАТИВНОЇ ДІЇ

Марченко М.В., Лапко Д.Б.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Порушення сну, тривожні стани та невротичні розлади є одними з найпоширеніших проблем сучасної медицини. Хронічний стрес призводить до серйозних ускладнень, включаючи кардіоваскулярні захворювання та імунodefіцити. Незважаючи на наявність потужних синтетичних седативних та снодійних засобів, їх застосування часто обмежене через побічні ефекти (залежність, загальмованість, синдром відміни). Це обумовлює зростаючий попит на безпечніші альтернативи, зокрема препарати рослинного походження. Сироп як лікарська форма є зручним для пацієнтів різних вікових груп і дозволяє поєднувати синергетичний ефект кількох рослинних екстрактів. Розробка раціонального складу багатокомпонентного сиропу є актуальним завданням сучасної фармації.

Мета. На підставі аналізу сучасної наукової літератури обґрунтувати та запропонувати перспективний склад багатокомпонентного сиропу седативної дії, використовуючи принципи синергізму лікарських рослин.

Матеріали та методи. Проведено системний пошук у наукометричних базах даних PubMed, Scopus, Google Scholar, Web of Science. Аналіз проводився за напрямками: доказова база ефективності окремих рослин, механізми дії, безпека та можливі синергетичні взаємодії. Лікарська рослинна сировина, заготовлена відповідно до вимог ДФУ.

Результати дослідження. На підставі аналізу літератури запропоновано склад сиропу, що поєднує рослини з доведеною седативною, анксиолітичною та легкою антидепресивною активністю, які взаємодоповнюють одна одну:

Екстракт пасифлори інкарнатної (*Passiflora incarnata*) – 20%

Екстракт меліси лікарської (*Melissa officinalis*) – 15%

Екстракт валериани лікарської (*Valeriana officinalis*) – 15%

Екстракт шишок хмелю звичайного (*Humulus lupulus*) – 10%:

Екстракт лаванди лікарської (*Lavandula angustifolia*) – 5%:

Пропорції розраховані на суму екстрактів у сиропі.

Висновки. Актуальність розробки багатокомпонентного сиропу седативної дії обґрунтована широкою поширеністю тривожних розладів та потреби в безпечних препаратах рослинного походження. На підставі аналізу сучасної наукової літератури запропоновано раціональний склад сиропу, що включає екстракти пасифлори, меліси, валериани, хмелю та лаванди. Кожен компонент має чітко доведений механізм дії та ефективність, що дозволяє розраховувати на синергетичний ефект. Запропонована комбінація дозволяє комплексно впливати на ключові симптоми: пасифлора та лаванда – на тривогу, валериана та хмель – на засинання та якість сну, меліса – на ажитацію та когнітивні функції.